

**Komunikat dotyczący wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20.12.2022 r. sygn.
SK 78/21 w sprawie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez
adwokata z urzędu**

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2022 roku sygn. SK 78/21 Trybunał Konstytucyjny orzekł, że przepisy § 17 ust. 1 pkt 2 oraz § 17 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r. poz. 18, ze zm.) są niezgodne z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 2 i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Powyższe orzeczenie wpisuje się w dotychczasową linię orzeczniczą, zgodnie z którą niedopuszczalne jest różnicowanie stawek wynagrodzenia dla adwokatów ustanowionych pełnomocnikami (obrońcami) z urzędu od stawek w tych samych sprawach dla adwokatów działających na podstawie umowy z klientem (zob. także wyrok TK z 23 kwietnia 2020 roku, sygn. SK 66/19, OTK-A 2020/13).

Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 178 ust. 1 Konstytucji RP, sądy winny odmówić zastosowania w rozpoznawanych sprawach przepisów rozporządzenia dotkniętych wadą niekonstytucyjności i zasądzać na rzecz pełnomocników (obrońców) z urzędu wynagrodzenie w wysokości równej wynagrodzeniu należnemu za tę samą czynność pełnomocnikowi (obrońcy) działającemu z wyboru. Argumentacja zawarta w przywołanych orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego daje podstawę do wnioskowania o przyznanie wynagrodzenia przewidzianego za daną czynność dla adwokata z wyboru.

W odniesieniu do prawomocnych orzeczeń wydanych na podstawie aktu normatywnego, co do którego Trybunał Konstytucyjny orzekł o jego niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, przepis art. 190 ust. 4 Konstytucji RP stanowi samodzielną postawę wznowienia postępowania na podstawie przepisów regulujących poszczególne postępowania sądowe (art. 401¹ kpc i art. 540 kpk) oraz administracyjne (art. 145a kpa). W odniesieniu jednak do spraw karnych właściwą podstawą wydaje się być przepis art. 626 § 2 kpk (zob. uwagi zawarte w opinii opublikowanej na www.adwokatura.pl/admin/wgrane_pliki/file-opinia-sk-66-19-32142.pdf).